

Ключови показатели за България*

Последни данни: 30 декември 2014 г.

Следваща актуализация: 2 април 2015 г.

1. Производство		2011	2012	2013	Юни'14	Юли'14	Август'14	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-4.2	-6.0	-8.7	1.9	-1.7	-2.0	-3.4	-0.6	-2.8
Промислено производство ^{1.2}	yoу % ch.	6.0	-0.2	0.0	0.9	-0.3	-2.0	0.0	0.4	
		2011	2012	2013	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	2.0	0.5	1.1	0.3	1.1	1.9	1.5	1.8	1.5
2. Индивидуално потребление		2011	2012	2013	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-41.0	-42.9	-39.6	-39.8	-40.7	-34.8	-30.0	-34.3	-37.2
		2011	2012	2013	Юни'14	Юли'14	Август'14	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	0.5	5.4	2.9	2.3	4.1	4.5	5.4	3.0	
		2011	2012	2013	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	1.9	3.2	-1.8	-1.7	-2.3	-1.9	4.3	0.9	0.6
3. Инвестиции		2011	2012	2013	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	70.9	70.5	69.5	69.5	69.8	70.8	69.5	74.2	73.4
Бруто образуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	-4.6	2.0	-0.1	0.5	2.1	4.2	4.8	5.1	4.4
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0.6	0.7	0.2	0.7	0.2	0.5	0.6	0.7	1.0
4. Пазар на труда		2011	2012	2013	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	11.3	12.3	12.9	12.9	12.0	13.0	13.0	11.4	10.8
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-2.9	-1.1	0.0	0.9	-0.1	-0.7	1.4	1.3	1.6
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	7.1	2.9	8.2	8.6	7.1	8.4	3.6	3.6	3.2
		2011	2012	2013	Юни'14	Юли'14	Август'14	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	7.5	8.7	8.6	11.5	10.3	12.8	12.5	12.3	12.1
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	5.8	6.6	6.0	1.6	2.1	2.2	2.4		
5. Международни трансакции		2011	2012	2013	Юни'14	Юли'14	Август'14	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-40.6	-46.5	-49.0	-35.9	-33.2	-30.7	-32	-28.5	-32.0
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	20264.3	20770.2	22271.4	1889.6	2052.1	1946.2	2006.7	2064.8	
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	-22420.4	-24230.4	-24701.4	-2033.9	-2138.3	-2105.2	-2288.2	-2302.0	
Търговско салдо ^{5.4}	млн. евро	-2156.1	-3460.3	-2430.0	-144.3	-86.2	-159.0	-281.5	-237.2	
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	33.2	-458.0	848.2	278.7	483.9	408.5	40.8	-194.3	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	1212.7	871.5	1094.3	10.2	73.8	257.8	-332.5	213.6	
Порфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-357.4	-886.7	-128.5	104.0	1397.4	34.4	80.4	-79.3	
		2011	2012	2013	II тр.'13	III тр.'13	IV тр.'13	I тр.'14	II тр.'14	III тр.'14
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	11.5	0.8	9.2	6.5	11.5	10.5	2.1	3.0	-2.8
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	8.5	4.5	4.9	4.2	6.5	6.4	5.5	3.7	2.6
6. Цени		2011	2012	2013	Юни'14	Юли'14	Август'14	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	3.4	2.4	0.4	-1.8	-1.1	-1.0	-1.4	-1.5	-1.9
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	8.6	5.3	-1.3	-0.5	-0.6	-1.1	-0.6	0.8	
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	8.8	9.7	2.4	6.2	8.9	5.5	9.0	6.7	10.7
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	4.7	5.3	0.2	1.0	-0.2	2.0	-0.3	3.3	0.1
7. Парични и финансови показатели		2011	2012	2013	Юни'14	Юли'14	Август'14	Септ.'14	Окт.'14	Ноем.'14
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	3.8	2.3	1.1	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	12.2	8.4	8.9	7.4	6.9	7.2	7.2	6.7	-1.2
Вземания по кредити на нефинансови предприятия и домакинства ^{7.3}	yoу % ch.	3.3	2.8	0.0	2.1	1.8	1.9	2.0	1.9	-7.5
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.4	1.5	1.5	1.4	1.5	1.5	1.6	1.6	1.6
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	132.1	131.0	134.1	135.7	135.6	136.0	135.5	135.5	

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през декември 2014 г. **показателят на доверие в промишлеността** запазва нивото си от предходния месец.

През октомври 2014 г. календарно изгладеният **индекс на промишленото производство** регистрира ръст от 0.4% спрямо съответния месец на 2013 г. (по предварителни данни). На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост - с 2.3%, а спад е регистриран в добивната промишленост - с 8.8%, и в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 2.7%.

По предварителни данни произведеният **брутен вътрешен продукт (БВП)** през третото тримесечие на 2014 г. възлиза на 22 838 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 3 161 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.47546 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 15 479 млн. долара и съответно на 2 142 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 11 677 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 616 евро. Сезонно изгладените данни показват растеж от 1.5% на БВП през третото тримесечие на 2014 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година.

2. Индивидуално потребление

През октомври 2014 г. общият **показател на доверие на потребителите** намалява с 2.9 пункта спрямо равнището си отпреди три месеца, което се дължи на пониженото доверие сред населението както в градовете, така и в селата - съответно с 3.0 и с 2.8 пункта. Мненията за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията за следващите дванадесет месеца, са по-неблагоприятни спрямо предходното наблюдение.

През октомври 2014 г. **оборотът в търговията на дребно**, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 3.0% спрямо същия месец на предходната година. През октомври 2014 г. оборотът в търговията на дребно през декември 2013 г. е 820 лв., което е с 3.4% повече в сравнение с предходния месец. Спрямо септември 2013 г. ръстът е 2.4%.

нараства по-значително при: търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - със 17.3%, търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 8.0%, търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 6.6%. Спад е регистриран в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 8.0%, и в търговията на дребно с разнообразни стоки - с 4.3%.

За **индивидуално потребление на населението** през третото тримесечие на 2014 г. се изразходват 62.2% от произведения БВП. Реалното увеличение на показателя спрямо съответното тримесечие на 2013 г. е 0.6% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през октомври 2014 г. намалява с 0.8 пункта в сравнение с юли и достига 73.4%.

Бруто образуването в основен капитал през третото тримесечие на 2014 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 4.4%. Относителният дял на този показател в БВП е 20.7%.

4. Пазар на труда

През третото тримесечие на 2014 г. общият брой на **заетите лица на 15 и повече навършени години** е 3 061.9 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 49.3%. В сравнение с третото тримесечие на 2013 г. коефициентът на заетост се увеличава с 1.1 процентни пункта.

През третото тримесечие на 2014 г. **безработните лица** са 368.8 хил., а **коефициентът на безработица** - 10.8%, като в сравнение с третото тримесечие на 2013 г. броят на безработните е по-нисък с 10.4%, а коефициентът на безработица - с 1.2 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през декември 2014 г. 13.1% от промишлените предприятия посочват **недостига на работната сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През септември 2014 г. **средната работна заплата** е 820 лв., което е с 3.4% повече в сравнение с предходния месец. Спрямо септември 2013 г. ръстът е 2.4%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през декември 2014 г. в сравнение с ноември се регистрира известно влошаване на осигуреността на производството с **поръчките от чужбина** (с 0.7 пункта).

За януари - октомври 2014 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 349.2 млн. евро (0.9% от БВП) при излишък от 1 236.6 млн. евро (3% от БВП) за януари - октомври 2013 година.

Търговското салдо за януари - октомври 2014 г. е отрицателно в размер на 2 345.8 млн. евро (5.8% от БВП) при дефицит от 1 886.6 млн. евро (4.6% от БВП) за същия период на 2013 година.

Износът на стоки (FOB) за периода януари - октомври 2014 г. е за 18 380.6 млн. евро, като намалява с 264.3 млн. евро (1.4%) в сравнение с износа за същия период на 2013 г. (18 644.9 млн. евро). Износът за януари - октомври 2013 г. нараства на годишна база със 7.9%. **Вносът на стоки (FOB)** за периода януари - октомври 2014 г. е 20 726.4 млн. евро, като нараства със 195 млн. евро (0.9%) спрямо същия период на 2013 г. (20 531.5 млн. евро). Вносът за януари - октомври 2013 г. нараства на годишна база с 1.4%.

Преките инвестиции в чужбина за периода януари - октомври 2014 г. са 141.9 млн. евро при 135.2 млн. евро за същия период на 2013 година. **Преките чуждестранни инвестиции в страната** за периода януари - октомври 2014 г. са 804.9 млн. евро (2% от БВП) при 1 310.4 млн. евро (3.2% от БВП) за януари - октомври 2013 година.

За периода януари - октомври 2014 г. **портфейлните инвестиции - активи** нарастват със 159.2 млн. евро при увеличение от 602.8 млн. евро за същия период на 2013 година. **Портфейлните инвестиции - пасиви** нарастват с 1 457.7 млн. евро при намаление от 370 млн. евро за същия период на 2013 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през третото тримесечие на 2014 г. е положително. **Вносът на стоки и услуги** се увеличава съответно с 2.6%, а **износът на стоки и услуги** намалява с 2.8% спрямо третото тримесечие на предходната година.

6. Цени

През ноември 2014 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с 1.9% в сравнение със същия месец на 2013 година. Най-голямо намаление на цените е регистрирано в групата „Транспорт“ - със 7.8%.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през октомври 2014 г. нараства с 0.8% в сравнение със същия месец на 2013 година. Цените нарастват при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 2.8%, докато намаление на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 2.1%, и в преработващата промишленост - с 0.1%.

По данни от конюнктурната анкета през декември 2014 г. мениджърите очакват **продажните цени** в промишлеността да останат без промяна през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През ноември 2014 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР** се понижава в сравнение с ноември 2013 г. с 0.31 процентни пункта от 0.97 до 0.66%.

През ноември 2014 г. годишният прираст на широките пари (**паричния агрегат М3**) е отрицателен¹ и е в размер на 1.2% при 6.7% през октомври 2014 година. В края на ноември т.г. те са 65.459 млрд. лв. (83.2% от БВП) при 70.055 млрд. лв. към октомври 2014 г. (89% от БВП).

Обемът на **вземанията по кредити на нефинансови предприятия и домакинства и НТООД** през ноември 2014 г. възлиза на 49.470 млрд. лева. Кредитите за Нефинансови предприятия намаляват с 11.5% на годишна база през ноември т.г. (3% годишно увеличение през октомври 2014 г.) и в края на месеца достигат 30.975 млрд. лв. (39.3% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 18.496 млрд. лв. (23.5% от БВП) в края на ноември 2014 година.

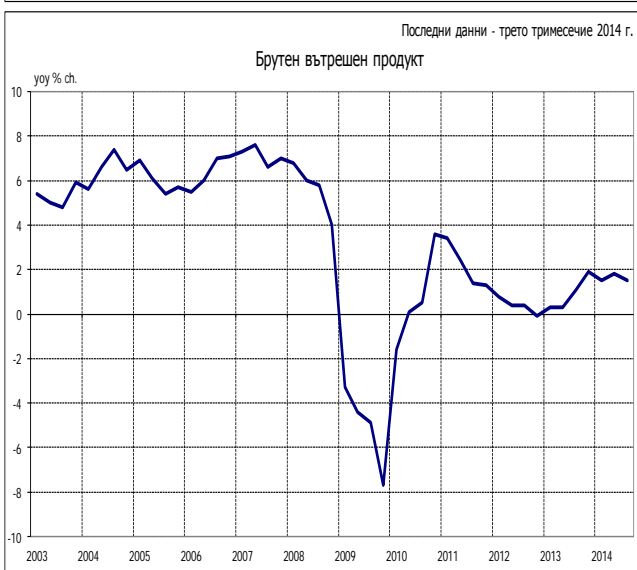
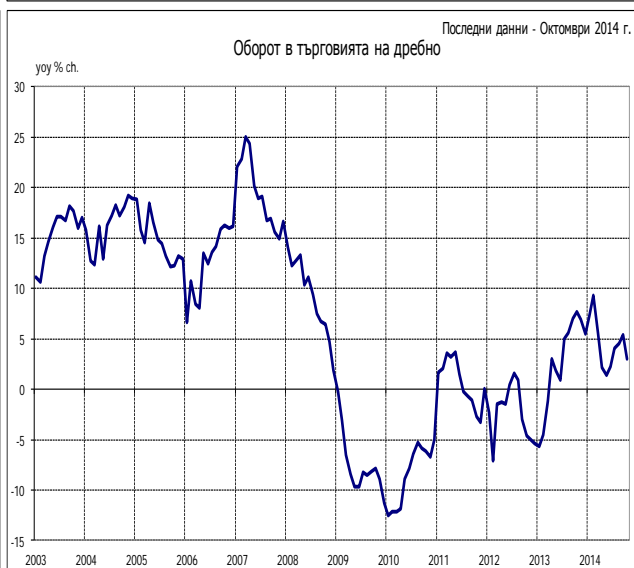
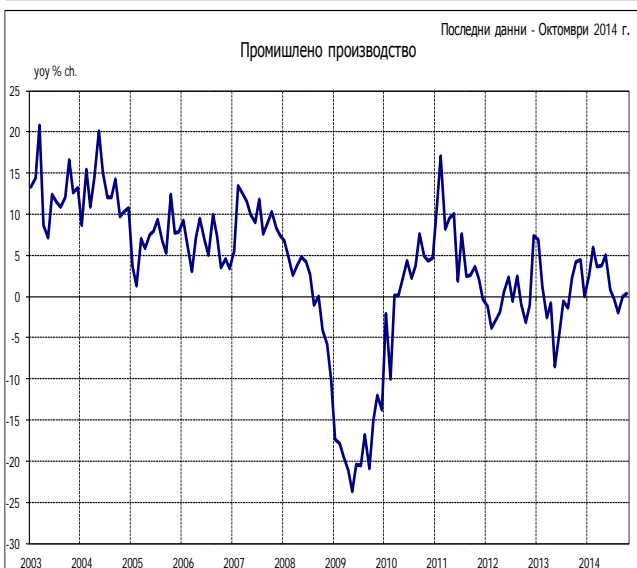
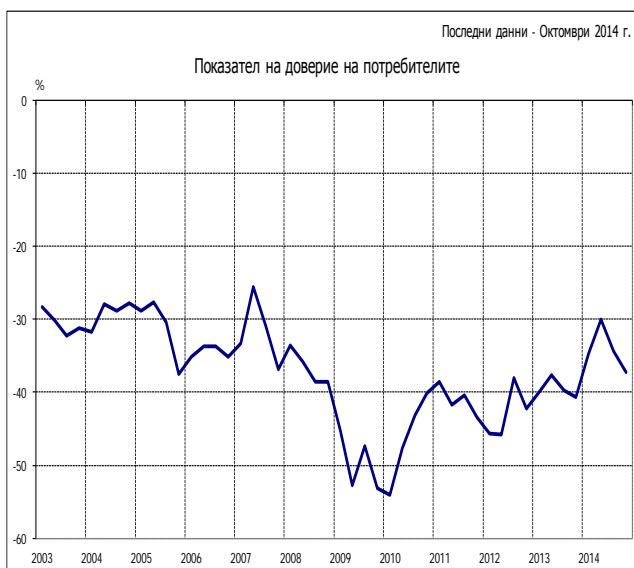
През ноември 2014 г. **обменният курс на лева спрямо долара** се запазва както през предходния месец - 1.6 лв. за 1 щатски долар.

¹ Годишното намаление се дължи на изключването на Корпоративна търговска банка (КТБ) като отчетна единица за ноември 2014 година.

1. ПРОИЗВОДСТВО

2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

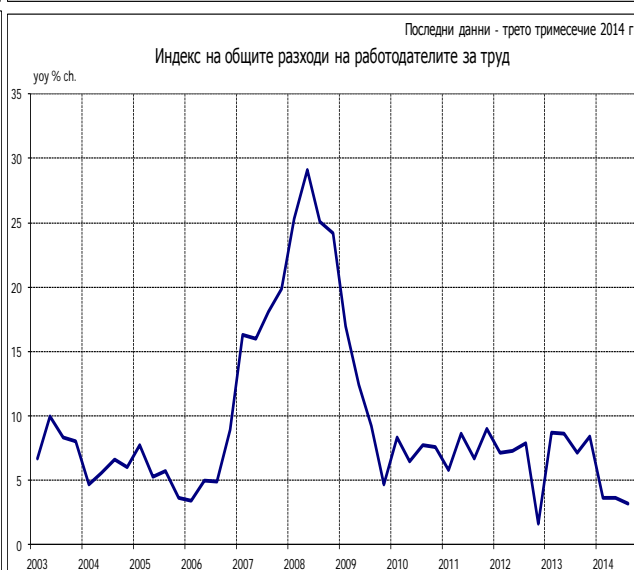
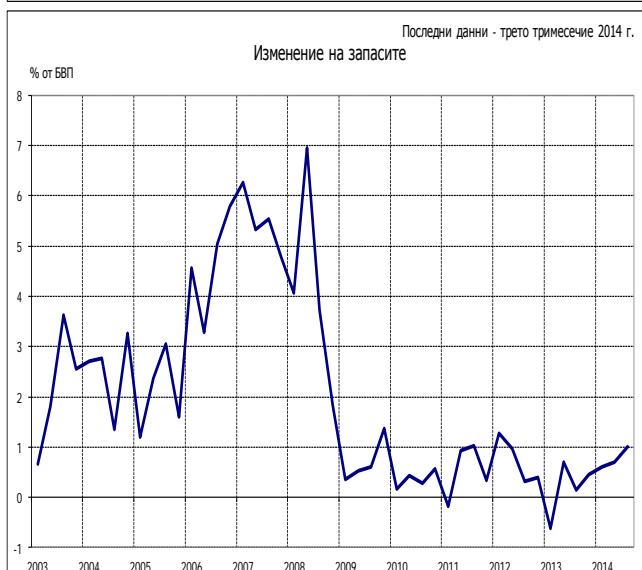
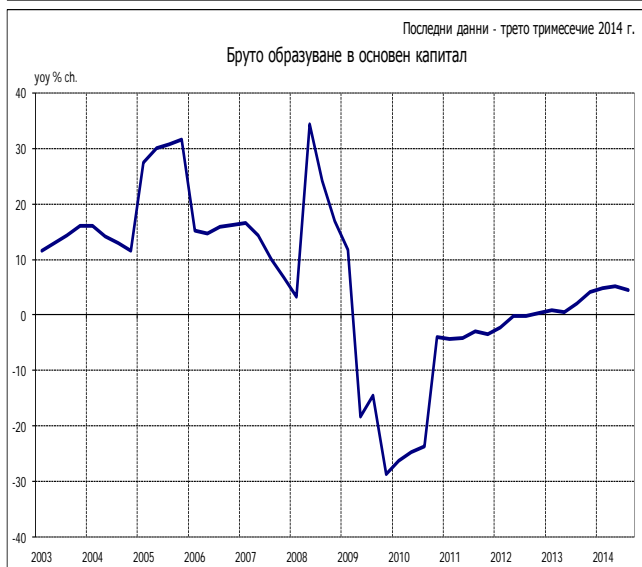
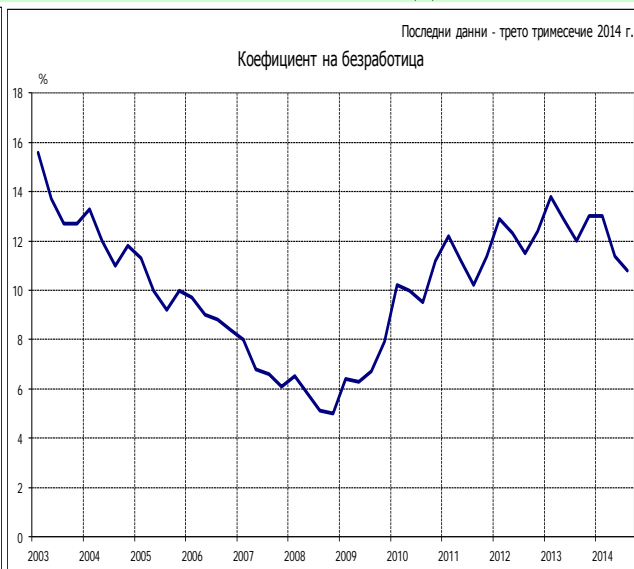
Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

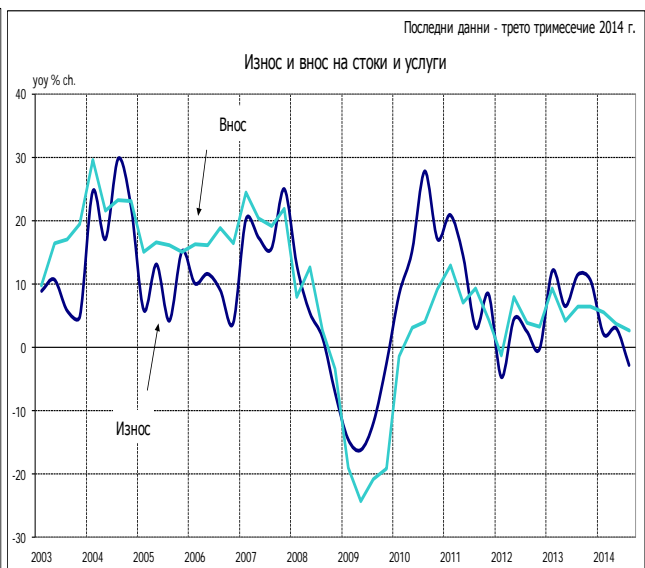
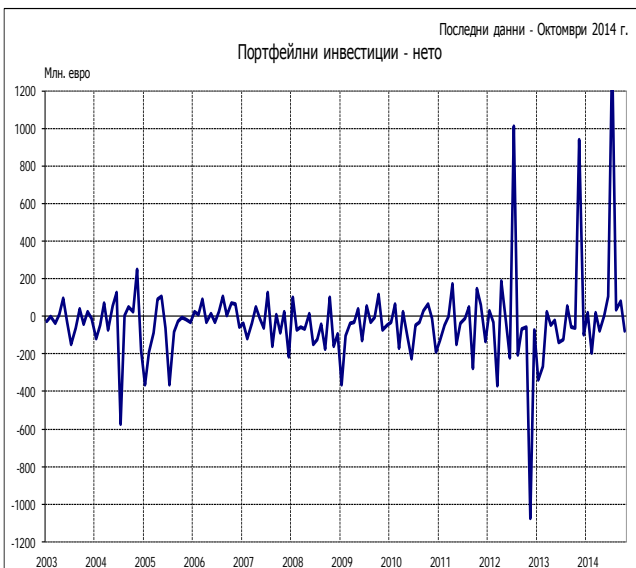
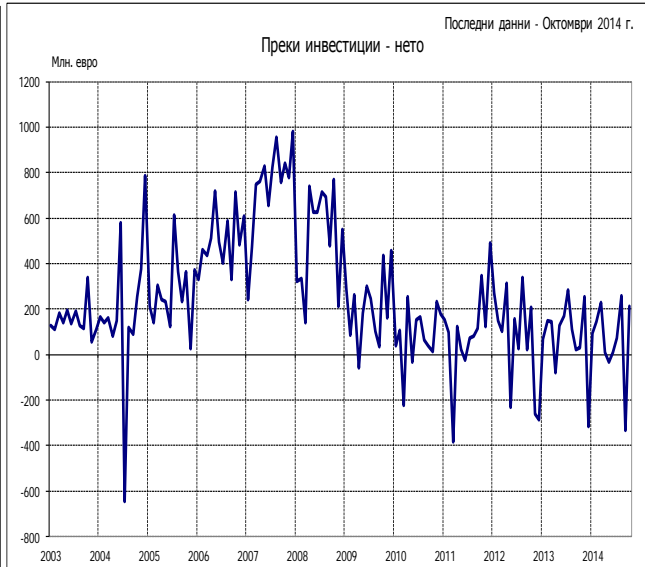
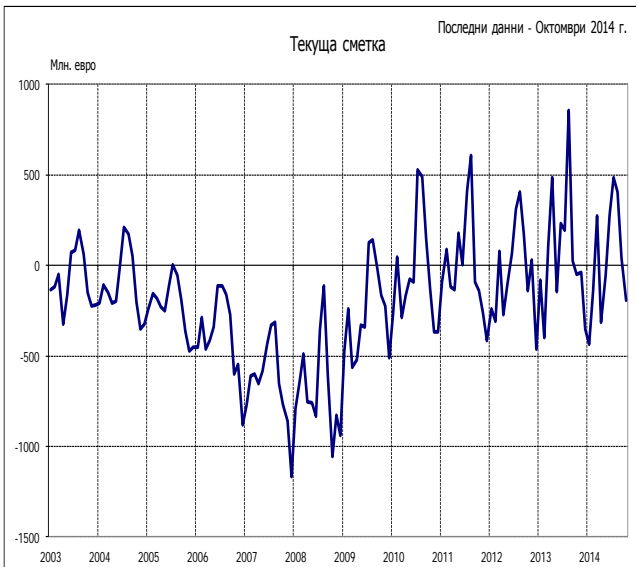
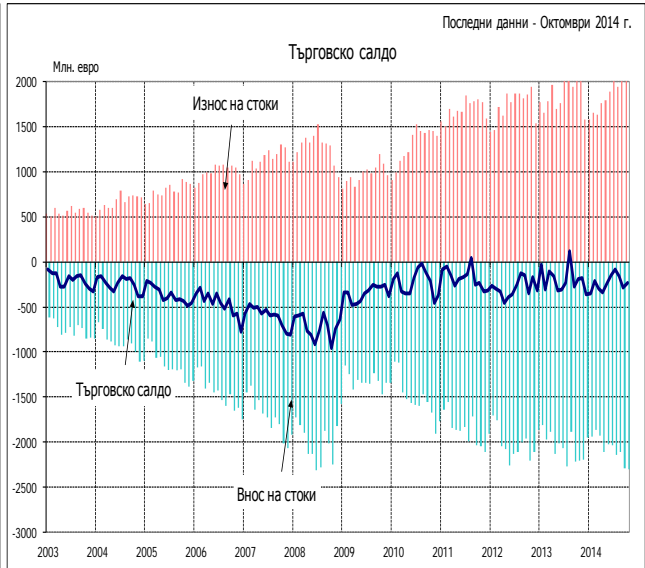
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: yoy % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

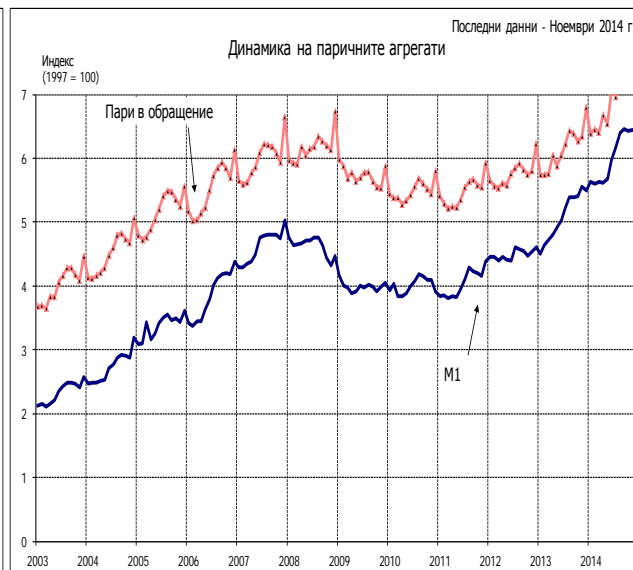
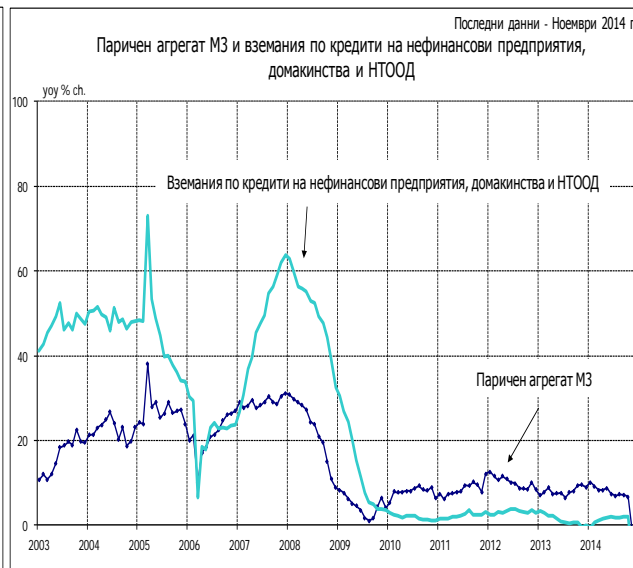
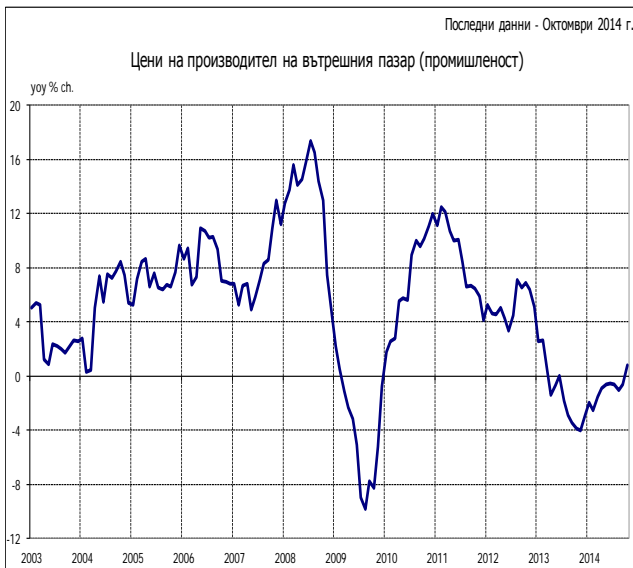
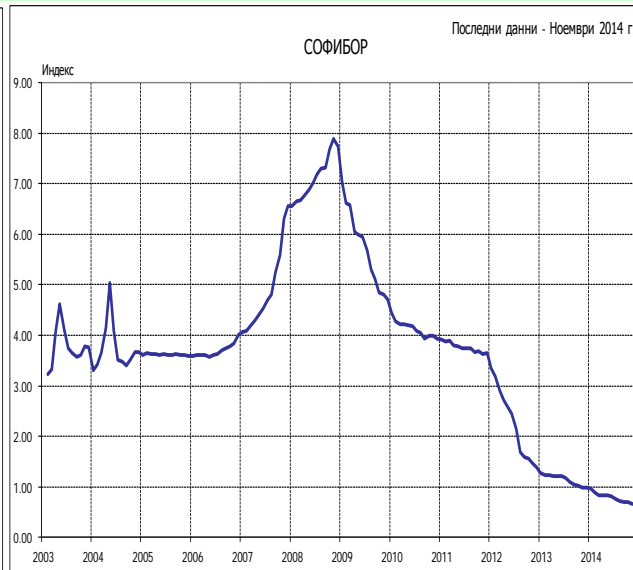

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологични бележки			
№	Показатели	Пояснения	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак).	НСИ
1.2.	Промишлено производство	Темп на нарастване спрямо базовия период, календарно изгладени данни (2010=100)	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'10.	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване по съпоставими цени спрямо базовия период (2010=100), календарно изгладени данни.	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'10.	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.).	НСИ
3.2.	Бруто образуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'10.	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	В % от БВП. Данните са представени съгласно ЕСС'10.	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила).	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила).	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни.	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им.	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение.	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'10.	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'10.	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори.	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар).	БНБ
7.2.	МЗ	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца).	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца).	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода.	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100)	БНБ